

УДК 821.131.1:741.5–05

ЯПОНСЬКІ КУЛЬТУРНІ МОТИВИ В МИСТЕЦТВІ СЕРДЖІО ТОППІ

СЕРГЕЄВА Наталія, КОПАНСЬКИЙ Тарас
Національна академія мистецтв і архітектури, Київ, Україна
taras.kopanskyi@naoma.edu.ua

Досліджується складна взаємодія між японськими культурними мотивами та мистецькими роботами Серджіо Топпі. Мистецтво Топпі, відоме своєю унікальною візуальною оповіддю, розкриває захоплюючий гобелен синхронності, де елементи японської культури бездоганно інтегруються в його композиції. Дослідження заглиблюється в нюансне включення традиційної японської естетики, символізму та мотивів у творчість Топпі. Досліджуючи конкретні твори мистецтва, аналіз має на меті розкрити глибину цього культурного резонансу, проливаючи світло на те, як майстерне використання Топпі японських мотивів сприяє кращому розумінню, як його мистецтва, так і культурних джерел, які його надихають. Завдяки цьому дослідженню ми отримуємо уявлення про міжкультурний діалог, який виникає, коли італійський художник охоплює та трансформує суть японських традицій у сфері візуального оповідання.

Ключові слова: Японія, Серджіо Топпі, комікс, Момотаро, культурний вплив.

ВСТУП

Роботи С. Топпі, відомі своєю ретельною деталізацією, яскравими оповіданнями та майстерним використанням світла й тіні, виходять за межі простого коміксу, захоплюючи глядачів своєю глибиною та символізмом. У сфері візуального оповідання роботи Серджіо Топпі є свідченням глибокого впливу культурних мотивів на мистецьке вираження.

Творчість Топпі, відомого своєю унікальною здатністю переплітати розповіді через візуальні елементи, відкриває захоплююче дослідження синхронності, де традиційна японська естетика, символіка та теми плавно зливаються з його художнім полотном.

Дослідження спрямований на те, щоби показати, як вибір композиції та зображуваних об'єктів Топпі служать візуальним діалогом із сутністю японських традицій. Аналізуючи розкриття міжкультурного спілкування, це дослідження розглядає дискурс між італійським художником та складними аспектами японської культурної символіки. Вивчаючи конкретні твори мистецтва, ми сподіваємося висвітлити глибину цього мистецького діалогу та його внесок у глибше розуміння творчості Топпі та культурних джерел, які його

надихають. Виходячи за межі поверхневого розуміння культурних запозичень, ця теза стверджує, що залучення Топпі до японських мотивів відображає глибше оцінювання їх основної естетики та філософії.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Мета цього дослідження полягає в тому, щоб висвітлити і проаналізувати навмисне включення японських культурних мотивів у художні твори Серджіо Топпі. Дослідження має на меті розгадати взаємодію нашарування у творах Топпі, де традиційна японська естетика, символіка та теми взаємодіють із його унікальною візуальною мовою. Головна мета — отримати глибше розуміння того, як Топпі стратегічно інтегрує ці культурні елементи у свої композиції, сприяючи збагаченню оповіді та художнього вираження.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Серджіо Топпі, впливовий італійський ілюстратор і художник коміксів, залишив значний слід у світі візуального оповідання своїми складними та захоплюючими роботами. Мистецтво Топпі, відоме своїм унікальним поєднанням історичної точності, культурного багатства та таланту уяви. Коли ми заглиблюємось у сфери композицій Топпі, ми прагнемо пролити світло на симбіотичний зв'язок між італійським графічним оповіданням і елементами японської культури, досліджуючи глибокий вплив та візуальний наратив.

Творчість Топпі охоплює різні жанри та теми, починаючи від історичних епосів і закінчуючи фантастичними оповіданнями, але в основі його різноманітної творчості лежить візуальна мова, яка долає культурні кордони. У роботах Топпі простежуються тонкі нитки японського впливу, вплетені в тканину мистецтва, можна провести паралелі між його композиціями та багатим гобеленом із японських традицій, фольклору та образотворчого мистецтва. Серед його робіт можна відокремити, твори з японською тематикою, такі як: «Tanka», «Momotaro», «Kimura», «The return of Ishi», «Sato», «Ogari 1650», «La note dei Samurai», а також синтез вестерну та самурайської тематики «Katana», ілюстрації до збірки хайку, а також декілька офортів з образами натхненими японськими мотивами.

У своїх творах він прискіпливо ставиться до дрібниць, детально вивчаючи особливості одягу, озброєння, архітектури, інколи змінюючи традиційні сюжетні композиції, але водночас залишаючись у контексті японського культурного середовища. Також часто можна зустріти певні омажі на старі фото самураїв, для порівняння, як на (рис. 1, а); а також кінематографічну побудову фреймів, віддаючи данину кращим традиціям Акіри Курасави (рис. 1, а); і прямим посвятами робіт цьому автору (рис. 1, в).

Що стосується схожості між верхнім фрагментом з «Sato» 1982 і фрагмент «Rap» 1985 (Рис 1, б), вона наводить на думку, що Топпі настільки Проїнявся глибоким розумінням кінематографічні традиції Японії, що почав мислити в цій парадигмі, з деякою мірою ,передбачаючи відповідні композиційні рішення кадру, які були притаманні даній культурній групі.

а б в

Рис. 1. Візуальне натхнення в роботах присвяченій Японії: а — «Танка» 1988/ вінтажне фото самураїв (автор невідомий, приблизно епоха Мейдзі) б — фрагменти «Sato» 1982; «Kimura» 1982; фрагмент «Rap» 1985; «Yojimbo» 1961; «Shichinin no samurai» 1954; в — ілюстрація з прямим цитуванням кадру з «Shichinin no samurai» 1954.

Один із найяскравіших випадків, коли мистецтво Серджіо Топпі зближується з японськими культурними посиланнями, спостерігається в його інтерпретації улюбленого японського народного героя Момотаро [2]. Потрібно зауважити, що існують декілька версій цієї легенди. Момотаро, або «Хлопчик-персик», є популярною фігурою в японському фольклорі, відомий своїм походженням із гігантського персика та його подальшими пригодами, часто зображуваними з тваринами-компаньйонами — собакою, мавпою та фазаном [1]. Залучення Топпі до розповіді про Момотаро демонструє захоплюючий міжкультурний обмін, який виходить за межі географічних кордонів. Історія «Момотаро» від Серджіо Топпі відображає авторський погляд на японську міфологію та культуру, перетворюючи класичну легенду про Момотаро в унікальний комікс. Художник вдало поєднує елементи фольклору, магії та природи, розміщаючи їх у середньовічному японському контексті.

Один із ключових аспектів цієї історії — це зміна характерів та подій порівняно з класичною версією. Сама історія Момотаро залишається в основі, але автор вводить нові персонажі, події та розвиток сюжету. Васізу, описаний, як одіозний самурай, створює атмосферу терору, що вносить елементи напруги та боротьби в історію. Момотаро, виростаючи в лісі з лисицею, набуває непересічних навичок та має вибірковий спосіб взаємодії з оточуючим світом.

Серджіо Топпі не лише додає нових образів сюжетно строкатій легенді, але також створює глибший рівень взаємодії між читачем та його творінням, який приносить унікальний внесок у світ японської міфології та графічного мистецтва. Змінюючи традиційне тріо супутників головного героя, Топпі вибирає лисицю або «кіцуне», як спільника Момотаро, що в японських традиціях відіграє значущу роль та має важливе місце у фольклорі та міфології. Трансформація персонажа додає новий шар значень та символіки, розширюючи різноманіття її героїв.

Топпі вдосконалює візуальний наратив, наприклад, за допомогою гриму Кабукі, що він використовує для обличчя демонів. Це не тільки надає візуальної глибини, але і створює неповторний стиль, що збагачує інтерпретацію японських традицій та приносить новий рівень визначеності й динаміки (рис. 2).

Рис. 2. Фрагмент сторінки з коміксу «Момотаро», 2001.

Топпі вдається створити вражаючий чорно-білий малюнок, використовуючи м'які та тонкі лінії для створення виразних облич, деталізованих пейзажів та вражаючих сцен боротьби. Його вміння створювати текстури та деталі дозволяє глибоко відчувати атмосферу середньовічної Японії. Слід зауважити, що комікс був створений у 2001 році, у період, коли Топпі перейшов на більш класичне трактування архітектури сторінок коміксу. Також можемо помітити поступовий перехід із деконструкції структури до вертикального оповідання, і наближення сторінок до вигляду окремих ілюстрацій, що він пізніше доведе до більш характерної форми вираження. Самі образи постають дещо гротескними, на відміну від деяких інших творів із японською тематикою, втім, культурні деталі й особливості майстерно вписані в цю стилістику, і не нівелюються таким підходом до зображення.

У зображенні Топпі Момотаро ми спостерігаємо бездоганне поєднання італійської естетики графічного оповідання та квінтесенції японського фольклору. Ретельна лінія та виразні деталі, відмінні риси стилю Топпі

зливаються з позачасовою оповіддю Момотаро, створюючи візуальний синтез, який резонує в усіх культурних спектрах. Ключ до розуміння цієї конвергенції полягає в аналізі елементів, у яких Топпі спирається на японський фольклор. Зміни, що вносить Топпі, можуть розглядатися, як креативний підхід Топпі до перетворення традиційної японської історії в щось нове та унікальне, зберігаючи при цьому деякі ключові елементи та атмосферу японської культури.

ВИСНОВКИ

Серджіо Топпі був майстром візуального оповідання, який вмів майстерно поєднувати різні культурні впливи. Його роботи, натхненні японською культурою, є свідченням його глибокого розуміння та поваги до японських традицій. Топпі не просто запозичав елементи японської культури, а ще і вдумливо досліджував їх, щоб вплести у свої твори органічно та з глибиною. Його візуальна мова, що поєднує італійську естетику та японські мотиви, робить його роботи унікальними та цікавими для дослідження.

Аналіз творів Топпі з японською тематикою показує, що він не тільки вмів майстерно використовувати візуальні символи та образи, але і глибоко розумів японську культуру та фольклор. Він вносив зміни в традиційні сюжети, роблячи їх більш динамічними та актуальними, але при цьому зберігав атмосферу та ключові елементи японської культури. А отже, роботи є цінним внеском у світ європейського графічного оповідання та свідчать про його талант та творчий підхід.

ЛІТЕРАТУРА

1. Klaus A. «Momotaro and the Spirit of Japan». *Asian Folklore Studies*, 1991 (50). P. 160—161.
2. Toppi S. *The Collected Toppi*. Vol.6. Magnetic Press, 2021. 168 p.

SERGEEVA N., KOPANSKYI T.

JAPANESE CULTURAL MOTIFS IN THE ART OF SERGIO TOPPI

The complex interplay between Japanese cultural motifs and the artwork of Sergio Toppi is explored. Known for his unique visual storytelling, Toppi's art reveals a fascinating tapestry of synchronicity where elements of Japanese culture seamlessly integrate into his compositions. The study delves into the nuanced incorporation of traditional Japanese aesthetics, symbolism and themes into Toppi's work. By examining specific works of art, the analysis aims to reveal the depth of this cultural resonance, shedding light on how Toppi's masterful use of Japanese motifs contributes to a better understanding of both his art and the cultural sources that inspire it. Through this research, we gain insight into the cross-cultural dialogue that occurs when an Italian artist embraces and transforms the essence of Japanese traditions in the realm of visual storytelling.

Key words: Japan, Sergio Toppi, comics, Momotaro, cultural influence.